

בע"ח (חיפה) 21966-01-13 - מאיר פיסו ואח' נ' מדינת ישראל - אגף המכס ומע"מ המחלקה לתיקים מיוחדים

בע"ח (חיפה) 21966-01-13 - מאיר פיסו ואח' נ' מדינת ישראל - אגף המכס ומע"מ המחלקה לתיקים מיוחדים מחוזי
חיפה

בע"ח (חיפה) 21966-01-13

1. מאיר פיסו

2. יוחאי פיסו

3. יפה פיסו

4. משה פיסו

5. מקור הפורמיקה בע"מ

6. פיסו השקעות בע"מ

7. קבוצת פיסו תעשיות בע"מ

8. פיו.י.בי. הדבקות בע"מ

9. מ. מ. ב. מקור מסחר בעץ בע"מ

10. מ. ת. ב. מקור תעשיות בעץ בע"מ

11. פיסו נדל"ן 2000 בע"מ

12. פיסו יצור לבידים בע"מ

13. פיסו נכסים ואחזקות בע"מ

14. ט.ל.פ. נכסים בע"מ

15. פיסו - ס.ל.י. נכסים בע"מ

16. ס.ר.מ.ש. מגדלי ים בע"מ

17. ס.ל.י. - א.פ.א. החזקות וניהול נכסים בע"מ

נ ג ד

מדינת ישראל - אגף המכס ומע"מ המחלקה לתיקים מיוחדים

בית המשפט המחוזי בחיפה

[29.09.2013]

בפני כב' השופט רון שפירא

החלטה

בפני בקשה שלישית במספר שעניינה בטענות המבקשים שהם הנאשמים בת"פ 55365-03-12 המתנהל בבית משפט זה. במסגרת כתב אישום זה מואשמים הם בביצוע של עבירות בניגוד להוראות חוק מס ערך מוסף, התשל"ו - 1975, פקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א - 1961, פקודת המכס [נוסח חדש], חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א - 1961, חוק העונשין, התשל"ז - 1977 וחוק איסור הלבנת הון, התש"ס - 2000. מדובר בעבירות במשמעותם המעשית בכספים בסכומים גבוהים של עשרות ויותר מליוני שקלים.

הצדדים טענו בפני בע"פ באריכות בשני מועדי דיון ובהמשך הוגשו גם הודעות ותגובות בכתב. אין בדעתי להאריך במסגרת החלטה זו מאחר ומטיעוני באות כוח המאשימה עולה כי המאשימה לא מילאה אחר הוראות בית משפט זה, כפי שפורטו בהחלטות קודמות. משכך הם פני הדברים אינני נזקק לטיעונים הארוכים של ב"כ הנאשמים. אבהיר להלן.

כפי שצוין מדובר בפעם השלישית בה נדרש בית המשפט לדון בסוגיה של העברת רשימת חומר חקירה לידי ב"כ הנאשמים. יוער כי קבלת הרשימה הינה ההליך המוקדם שלאחריו יכולים ב"כ הנאשמים לבקש את העיון במסמכים המפורטים ברשימה ולפי הצורך לעתור להסרת חסיון וכד'. שלב דיוני זה אמור היה להתבצע בסמוך למועד בגשת כתב האישום. אלא שהדברים לא בוצעו. שמיעת הראיות כבר בעיצומה והסנגורים טוענים, וכעולה מתגובות המאשימה לא בכדי, כי מעת לעת "צצים" מסמכים חדשים שלא היו בידיעתם. מכאן הדיון שהתנהל בפני.

בנסיבות אלו אין מנוס אלא לחזור ולאזכר את שנאמר בהחלטות קודמות שניתנו במסגרת הליכים אלו. בהחלטה שניתנה ביום 27/2/13 הורה בית משפט זה, בסיכום ההחלטה, כדלקמן:

"על המשיבה להעביר לידי הסניגורים רשימה מפורטת, מלאה ורציפה, כמקשה אחת, של כל חומר החקירה. הרשימה צריכה להיות מפורטת ככל האפשר ולכלול לא רק חומר שנמסר לעיון אלא גם את החומר שאינו נמסר לעיון, בין מפני שאינו רלוונטי לאישום או מפני שהוא חסוי או מכל סיבה אחרת. על רשימת חומר החקירה לפרט, כפי שכבר נקבע בפסיקה, גם את תיאור המסמך (תאריך הפקתו, מספר עמ', זהות עורך המסמך וכד') באופן שיאפשר לב"כ המבקשים לבחון את הרשימה מול מצאי המסמכים שהועברו לעיונם ולוודא שכל החומר שפורט ברשימה אכן הועבר אליהם (בכפוף למגבלות חסיון וכד')."

כמו כן, על המשיבה להעביר לידי הסניגורים רשימה מפורטת ומסודרת גם בנוגע לחומר שהוגדר כחסוי על פי תעודות החיסיון, זאת על פי הכללים שנקבעו בפסיקה הנ"ל, וכן תקצירים/פראפראזות המבהירים במה מדובר, ככל שניתן, בהתחשב במגבלות שמטילות תעודות החיסיון.

.....

אשר על כן, לאור המפורט לעיל, על המשיבה להעביר לסניגורים רשימה מפורטת, מלאה ורציפה, כמקשה אחת, של כל חומר החקירה, כולל החומר שלא נמסר לעיון הסניגורים וכן רשימה מפורטת ומסודרת בנוגע לחומר שהוגדר כחסוי על פי תעודות החיסיון, כאשר על הרשימות לענות על התנאים שנקבעו בפסיקה ולהבהיר באיזה חומר מדובר, ככל שניתן, בהתחשב במגבלות שמטילות תעודות החיסיון.

יודגש עוד כי ככל שקיים חומר חקירה שהוגדר בעבר כ"חסוי" ולא נמסר לסנגורים, ובדיעבד מתברר שלא הוצאה בעניינו תעודת חסיון ולא ניתנה ארכה להוצאת התעודה, הרי שעל המאשימה להעביר חומר זה לאלתר לידי ב"כ המבקשים." (ההדגשות הוספו. ר.ש.)

לאחר שהתעוררו מחלוקות בין ב"כ הצדדים ונטען כי לא מולאה ההחלטה הנ"ל כלשונה, ואף לא ברוחה, חזרו ב"כ הנאשמים והגישו בקשה נוספת. ביום 3/5/13 ניתנה שוב החלטה ע"י בית משפט זה ובה חזר בית המשפט והבהיר את חשיבות קיום הוראות החוק כדלקמן:

אין צורך לחזור במסגרת החלטה זו על ההלכות שפורטו בהחלטה מיום 27.2.13. אין גם צורך לחזור על חשיבותה של רשימת חומר חקירה, המיועדת, בראש ובראשונה, לגורמי התביעה כדי שאלו יוכלו לוודא שאכן כל פעולות החקירה וכל תוצרי החקירה הגיעו לידיעתם. רק לאחר מכן אמורה רשימת חומר החקירה לשרת את ההגנה כאמצעי לבקרה על פעולות חקירה שבוצעו ועל אופן התנהלותה של התביעה. כפי שעולה ממכתבה של הגב' ששון, הרי שרשימת חומר החקירה שהוכנה עבור המאשימה, לא הייתה מלאה ומכאן שהתביעה עצמה חסרה בחומרים, וממילא גם הסנגורים. (ההדגשה במקור. ר.ש.)

בהמשך התייחס בית המשפט לקושי שיש בפרשה מורכבת זו ובחשיבות התאמת הקשיים בתיק זה לצרכי ניהול ההליך העיקרי והורה כדלקמן:

"המאשימה תעבור שוב על רשימת חומר החקירה אשר הועברה לעיון הסנגורים (הרשימה המתוקנת), ותכין פירוט משלים של המסמכים אשר מופיעים שם תחת כותרות כלליות, בלא פירוט של טיב תוכנם. כך למשל (וזאת כדוגמה בלבד), בפרק רשימת קלסרים, ארכיון מע"מ חיפה + ארכיון מס הכנסה, מצוינות כמויות של קלסרים, לאחר מכן נושא הקלסרים תחת כותרת, ובהמשך נרשם "לעיון והעתקה" וכן מספר אב"ת. רישום זה (אשר על פי הנטען לא היה חלק מרשימת חומר החקירה המקורית) אינו כולל כל הבהרה בנוגע לתוכן הקלסרים הנ"ל, ויש מקום לפרט. יצוין כי הפריט הראשון ברשימה זו, שעניינו 78 קלסרים העוסקים באישורי החזרת סחורה, אינו יכול להיחשב כפירוט מספיק לתוכן של 78 קלסרים, תחת כותרת של נושא הקלסרים. כך עוד, וגם זאת כדוגמה בלבד, ב.ע. 346 א', תת-סימון ה', הפריט הראשון ברשימה זו, שעניינו 78 קלסרים העוסקים באישורי החזרת סחורה, אינו יכול להיחשב כפירוט מספיק לתוכן של 78 קלסרים, תחת כותרת של נושא הקלסרים הנ"ל; בפירוט של דו"חות פעילות המודיעין, תחת הסימון 646/11, נושא כותרת "מסמכים הנוגעים להתנהלות מול בית משפט". מדובר בתשעה עמודים. לא ניתן להבין מהכותרת הנ"ל מה טיבם של המסמכים. דוגמאות נוספות - ב.ע. 338 עד ב.ע. 345, מפרטות כמויות של קלסרים והצבע של תעודות המשלוח שבהם. לא ברור מה מהות הקלסרים הנ"ל; בפירוט של דו"חות פעילות המודיעין, תחת הסימון 646/11, 398/11, לא הוזכר בפרפרזה טיב הפעילות המודיעינית או כל ציון אחר שיבהיר את מהות הנושא; כך גם לגבי מסמכים ב.ע. 334 ב', שהם מסמכים חסויים. ציינתי מסמכים אלו המפורטים ברשימה רק כדוגמה, מאחר וקיימים עוד רבים כאלה בחומר החקירה. בהתאם, יש לערוך רשימה אשר תפרט את תוכנם של אותם פריטים. ככל שמדובר במסמך גלוי יש לפרט את תוכן המסמך/קלסר בתיאור מפורט יותר, וככל שמדובר בחומר שהוא חסוי הפירוט צריך להיות בדרך של פרפרזה מתאימה.

בהמשך, הסנגורים יפנו למאשימה בבקשה, שתפרט הפניות נקודתיות לגבי סעיפים ברשימת חומר חקירה שתתוקן, אשר לטענתם אינם מפורטים דיים, ואינם כוללים פרטים מספיקים בכל הנוגע לרכיבים של חומר החקירה המאזכרים ברשימה. לעניין זה, ולאחר שתופנה בקשה כזו, תכין המאשימה תגובה מפורטת אשר תבהיר את החוסרים בנוגע לפריטים הספציפיים אליהם יפנו הסנגורים בבקשתם.

עוד אני מורה, כי הסנגורים יעבירו לב"כ המאשימה רשימה של עדים המוגדרים על ידם כעדים מהותיים. בכל הנוגע לכל עד שיוגדר כעד מהותי, תרכז המאשימה ברשימה נפרדת ועדכנית, את כל חומר החקירה בעניינו, באופן שבו תהיה בידי הסנגורים רשימה עדכנית ומפורטת של חומר חקירה בעניינו של כל עד מהותי, לפחות חודש לפני המועד בו הוא צפוי להעיד. בדרך זו יתאפשר להגנה לוודא כי כל המסמכים קיימים, ובמידת הצורך לפנות בבקשה מתאימה לבית משפט.

ער אני לקושי שמתעורר מביצוע החלטה זו, בכל הנוגע להכנת רשימת חומר חקירה והמשך הדיון, ואולם נראה כי השמירה על זכויות הנאשמים מחייבת במקרה זה בדיקה מדוקדקת של רשימות חומרי החקירה בעניינם, והתאמת סדר שמיעת העדים לבדיקה הפרטנית בעניינו של כל עד ועד, במובן זה שיובטח שעד העולה לדוכן העדים לא יובא לעדות קודם שניתנה להגנה האפשרות לבחון בצורה ראויה את כל המסמכים בעניינו.

סברתי, ככל הנראה בטעות, כי הבהרות מפורשות אלו, ביחד עם מנגנון של העברת רשימות חומר חקירה משלימות, יסיע בידי הצדדים להתגבר על כל הקשיים של ניהול הדיון בפרשה מורכבת זו. כאמור, ככל הנראה טעיתי.

בדיון הנוכחי בפני העלו הסנגורים טענות מטענות שונות. כאמור, אינני נזקק לפרטן בשים לב לדברי באות כוח המאשימה עצמן. בדין בפני הבהירו באות כוח המאשימה את עמדתם ומצאתי לנכון לצטט קטעים מדבריהן, כפי שנרשמו בפרוטוקול מיום 11/9/13:

"הדברים לא קשורים באופן ישיר למסמכים שהיו בעתירה, אבל כדי להגיב לכב' השופט רניאל לגבי העמדה שלנו לגבי המסמכים שכן נדונו בעתירה, ביקשנו לראות גם מסמכים אחרים. אנחנו יושבים ובוחנים, והתחלנו את הבחינה הזאת ואנחנו נמשיך אותה. בסעיף 6, החומרים האחרים שהתגלו, אלה לא חומרים חדשים, אלא חומרים שעוברים בחינה מחודשת. לא גמרנו את הבדיקה, הם אמורים להיות כלולים תחת חיסיון. מרבית החומר שאנחנו מתכוונים לעבור עליו, מדובר בחומר שבהחלט נמצא ברשימה, נמצא תחת חיסיון, וכפי שאמרתי אנחנו הולכים לעשות לו בחינה מחודשת. הוא תמיד היה רב, אך בפני כב' השופט רניאל היה חומר מאוד מצומצם בעתירה לגילוי ראייה. ביחס לחומר הזה נתבקשנו לתת עמדה מחודשת, ולכן נדרשנו לחומר רחב היקף, שמרביתו נמצא ברשימה, ומספר בודד של מסמכים לא אמור להיות ברשימת חומר החקירה, ואנחנו בוחנים אותו כעת. במידה ונמצא לשנות את עמדתנו, נעדין. לצערי איני יכולה לענות לשאלת בית המשפט, למה החומר לא מופיע ברשימת חומר החקירה. אני שוב חוזרת ואומרת לשאלת בית המשפט, לצערי אני לא יכולה להשיב לעניין בפורום זה. אותו מידע לא היה אמור להיות מלכתחילה ברשימת חומר החקירה, זה לא חלק מחומר החקירה בתיק, ולכן היום אנחנו עוברים וכן בוחנים מחדש האם יש שם דברים שכן נשנה את עמדתנו לגביהם. אני לא בטוחה שכן, אבל מספר המסמכים הבודד הזה וכל שאר החומרים, שזה מרבית החומר שכן מופיע ברשימת חומר החקירה. יש החלטה של בית משפט שנבחן את הדברים, נתנו לנו ארכה לצורך זה.

מה שלא נמצא ברשימת חומר החקירה, לא היה צריך להיות שם, אחרי בחינה שנעשתה. היום אנחנו שבים ובודקים הכל על מנת להשיב תשובה מדויקת, לבחון את הדברים מחדש כדי לא להטעות ולא טעות. לכן ביקשנו ארכה, בודקים גם את מה שלשיטתנו לא צריך להיות ברשימת חומר החקירה ולכן גם לא היה שם, וכן מה שנמצא תחת רשימת חומר החקירה הקיימת ומוגדר כחסוי, ואחרי שנבחן, וזה מה שביקשנו מהשופט רניאל, ניתן דעתנו בעתירה.

...

לשאלת בית המשפט אם ביחס לרשימה אנחנו יכולים להצהיר שקיבלנו את הכל, אני צריכה לבדוק. זה משהו שנאמר היום לראשונה בדיון ולא נכלל בתוך הבקשה ויכולנו לבדוק האם מסמך כזה או אחר מאלפי הקלסרים והמסמכים, אני צריכה לבדוק את המסמך הספציפי שחברי מתייחס אליו. זה יהיה לא רציתי להגיד שיש בידינו את כל חומר החקירה, כשמצאנו את עצמנו מספר פעמים מוצאים חומרים חדשים ומיידעים את ההגנה. אני יכולה להגיד שכל מה שיש אצלי, ואני יודעת שזה לא מספיק טוב להגיד, אבל כל מה שיש אצלי, בין אם זה כי אני עשיתי רבות כדי לפנות לגורמים שונים שיביאו לי חומרים, כדוגמת שני הקלסרים מסין, אבל בגלל שלא היינו בטוחים בכל החומר שיש אצלנו, ביקשנו לקבל ליתר ביטחון, כי גם אנחנו רוצות להיות משוכנעות לפני שנותנים הצהרה, לדעת שכל החומרים אצלנו. בהקשר זה אני יכולה להבטיח שכל מה שיש אצלי וידוע לי היום, נמצא הרשימה. אני חושבת שאף פעם אנחנו לא יכולים להיות ערבים לזה שמחר לא יצוץ דבר נוסף, וכבר ראינו את זה בתיק. עשינו בדיקה האם מה שהעברנו לבית המשפט צריך להיות ברשימת חומר החקירה, והתשובה בפירוש הייתה לא. זה לא צריך להיות בחומר החקירה, אבל אנחנו רוצים לראות את המסמכים על מנת לראות אם המסמכים עצמם, לא יוצר מצב שכוללים משהו שכן צריך להיות.

למיטב ידיעתי יש לי את הכל, אך אני לא יכולה להגיד שאני בטוחה. אנחנו עשינו כל מה שיכולנו לעשות, ואנחנו ממשיכים, גם קיבלנו חומרים ועדינו וגם תוך כדי תנועה. הרי לא יעלה על הדעת שאם אני אקבל חומרים לאחר שהסתיים התאריך של הרשימה אני לא אעביר, את זה עשינו באופן מיידי וללא יוצא מן הכלל. ברגע שיכולנו לשחרר את החומר, עשינו זאת באופן מיידי. אני לא יודעת על שום דבר, אבל להגיד שאני בטוחה שאין עוד חומרים, אנחנו לא יכולים להיות בטוחים, לא בתיק זה ולא בתיקים אחרים. אני מסכימה שפה ההצטרבות היא עוד חומר, עוד הודעה או מסמך, ולכן אני כל כך מסויגת, אני לא רוצה לטעות איפה שקודמי הצהירו הצהרות חד-משמעיות ואחרי זה גילינו שיש עוד משהו. (ההדגשות הוספו. ר.ש.)

...

"כפי שאמרתי, אני בטוחה שחומרים שהועברו אלינו וידועים לנו ולגורמי החקירה, נמצאים ברשימה. כמו שקרה לנו במקרים דומים, נמצאו מסמכים, על אף הבדיקות שעשינו ועל אף אמירות שקיבלנו שאין חומרים נוספים, וחומרים כאלה הועברו באופן מיידי להגנה. אני בטוחה כרגע שאלה המסמכים שיש בפנינו וידועים לנו, וידועים לגורמים האחרים. יכול להיות מקרה כמו שקרה לנו, שנמצא קלסר שישב במחסן מופרד, זה משהו שלא היה ידוע לרשות החוקרת, וגם אם הייתה כותבת הצהרה, הרי הייתה משוכנעת שהחומרים עברו לנו. נכון, הדברים האלה לא צריכים לקרות. (ההדגשה הוספה. ר.ש.)

ובהמשך, בהתייחס למחלוקת ספציפית בנוגע ליומני מ"ט וטענות שהועלו במסגרת הדיון בהליך העיקרי, הבהירה ב"כ המאשימה כדלקמן:

"...כשהשופט רניאל דן בבקשה, היה ידוע לנו שיש יומן אחד. יום לאחר מכן, או אפילו ביום הדיון, נודע לנו שיש שני יומנים, כי בחקירות מפרידים בין יומן צילום גלוי לחסוי. יום לאחר החלטת השופט רניאל, שניתנה ב-5.6, פנינו לחבריי והצהרנו שיש שני יומנים, והבענו עמדתנו לגבי כל אחד מהמסלולים..." (ההדגשות הוספו. ר.ש.)

מהדברים שצוטטו עולות במפורש העובדות הבאות:

לא כל החומר שנאסף נכלל ברשימת החומר שהועברה להגנה. על אף שתי החלטות קודמות בעניין זה במסגרתן הובהר שהרשימה צריכה למצות את כל החומר שנאסף במסגרת חקירת הפרשה באשר הוא, וכאשר ברשימה ניתן לצין כי מדובר בחומר שאינו חומר חקירה, או שהוא חומר חסוי, או שלא רלוונטי וכד', הרי שהדברים לא נעשו. יש מסמכים שנאספו ושהמאשימה בחרה שלא לצינם ברשימה מאחר ולגישתה מדובר בחומר שאינו חומר חקירה או שאינו רלוונטי או שהוא חומר חסוי.

כך, לדוגמה, בהמשך לדברים שצוטטו בעמ' 5 להחלטה זו מול שורה 27 (שם אמרה ב"כ המאשימה כי בפורם הסנגורים אין היא יכולה לפרט בעניין מסמך מסוים) נמסר לי פתק ע"י המאשימה המבהיר את תוכנו של המסמך הנ"ל. יאמר מיד כי מדובר במסמך (וככל הנראה בקובץ מסמכים) שככל הנראה חוסים או יחסו בעתיד תחת תעודת חסיון. ככל הנראה, ומניסיוני השיפוט, עיקרם של המסמכים הנ"ל גם לא יהיו רלוונטיים להגנת הנאשמים. עם זאת מדובר במסמכים שהיו צריכים להיות מפורטים במסגרת רשימת חומר החקירה, כאשר ניתן לפרטם תחת קוד מספרי או אחר באופן שאינו חושף את טיבם, תוך ציון כי מדובר במסמכים חסויים. כך היה צריך לעשות, כפי שפורט בהחלטה מיום 27/2/13 ובפועל לא נעשה.

מעבר לכך עולה כי למעשה באות כוח המאשימה עצמן לא יודעות בוודאות כי בידן כל החומר הרלוונטי. ויודגש - כאשר מגיע חומר לידי באות כוח המאשימה הן מיידעות את הסנגורים מיידית. הסנגורים הבהירו כי אינם מפקפקים בהגינותן ויושרן של באות כוח המאשימה. אלא שמדברי באות כוח המאשימה עולה כי הן עצמן לא יודעות ולא יכולות לדעת כי בידן כל החומרים הקשורים בחקירה זו. כך למשל, ולדבריהן, התברר בדיעבד קיומו של קלסר חומר במחסן נפרד. כך גם התברר בנוגע ליומני מ"ט כי עקב נהלי העבודה של היחידה החוקרת קיימים שני יומנים ולא אחד. וכפי שמצהירות ב"כ המאשימה בהגינותן - הן אינן יודעות לבטח כי בידיהן כל חומר החקירה.

ונזכיר, מטרתה של רשימת חומר החקירה היא להבטיח שגורמי התביעה יקבלו לידם את כל החומרים מהרשות החוקרת. רק לאחר מכן משמשת הרשימה את ההגנה. במקרה שבפני, על בסיס הצהרות באות כוח המאשימה, עולה כי הרשימה שהוכנה אינה ממצה מאחר ואין את הביטחון כי כלול בה כל חומר החקירה (בין אם בפירוט מספיק ובין אם בפירוט חסר).

ואולם מעבר לכך - באות כוח המאשימה גם הצהירו כי יש חומרים שלא פורטו על ידן ברשימה מאחר והם חסויים או מטעם אחר. החלטה זו של המאשימה שלא לפרט את כל החומר ברשימה מנוגדת להחלטות המפורשות של בית משפט זה שאזכרו לעיל (החלטות עליהן לא הוגש ערר).

הדבר גם בא לידי ביטוי בהודעה שהוגשה ע"י ב"כ המאשימה ביום 24/9/13. בהודעה זו מבהירות באות כוח המאשימה כי במסגרת דיון בעתירה להסרת חסיון ובהתאם להנחיות כב' השופט רניאל, הדן בהליך העיקרי, בחנה המאשימה שוב את עמדתה והיא מודיעה (בסעיף 6 להודעה) כדלקמן:

"לאור האמור לעיל ובהתאם להחלטת בית משפט זה מחודש פברואר 2013, בהמשך לבחינה שביצעה המאשימה לעניין עמדתה ובהמשך להחלטת כב' השופט רניאל מיום 17/9/2013 מתכבדת המשיבה להודיע לבית המשפט הנכבד כי היום הועברה לב"כ המבקשים רשימת חומר חקירה החסוי בתיק הכוללת בתוכה אף חומר חקירה שהינו טעון חסיון ושבעניינו פועלת המשיבה כאמור להוצאת תעודת חסיון" (ההדגשה במקור. ר.ש.).

למעשה מצהירה המשיבה/מאשימה כי עד היום לא מילאה אחר החלטת בית משפט זה מיום 27/2/13 וזאת בהתאם להחלטותיה ובניגוד להחלטת בית המשפט. אין כל הבהרה מכוח איזו סמכות לא מולאה החלטת בית המשפט ומדוע היה צורך בהליך בפני כב' השופט רניאל כדי למלא אחר החלטות שכבר ניתנו בעניין במסגרת הדיון בפני. כי הרי כבר ביום 27/2/13 הבהיר בית המשפט את האבחנה בין הכנת הרשימה ובין הסרת חסיון מחומרים חסויים, ככל שיפורטו ברשימה. וכעת מתברר כי המאשימה לא מילאה אחר ההחלטה ולא פירטה ברשימת חומר החקירה את החומרים החסויים, ככל הנראה עד לאחר שגם השופט רניאל הבהיר כי כך יש לעשות ולא לתר (ונעיר כי גם השהוי הממושך בהוצאת תעודות החסיון כאשר מזה כחצי שנה כבר נשמעות עדויות הוא בלתי סביר בעליל).

אציין עוד כי עיינתי ברשימה שהועברה כעת ע"י המאשימה לסנגורים והועברה לעיוני ולטעמי גם היא אינה ברורה דיה ואינה עומדת בהחלטות בית משפט זה. אין ברשימה פראפרזות שיבהירו את מהות החומר החסוי. אין פירוט מספיק (מבלי לפגוע בחסיון) שיבהיר את מהות החומר החסוי. בסיכומו של דבר - אין בכך כדי למלא אחר הוראותיו של בית משפט זה בכל ההחלטות שניתנו על ידו.

סיכום עד כאן:

לצערי אינני נזקק במקרה זה לטענות הסנגורים כדי לקבוע, על בסיס הצהרות באות כוח המאשימה, כי המאשימה לא מילאה אחר החלטות בית משפט זה מיום 27/2/13 ומיום 3/5/13.

עוד אני נאלץ לקבוע כי לא ברור, גם ברגע זה, אם הרשות החוקרת העבירה לבאות כוח המאשימה את כל החומר שנאסף בחקירה זו. ממילא, משלא הובהרו נתוני בסיס אלו גם לא ניתן לקבוע כי הרשימות שהועברו עד היום, הגם שאין עומדות ברמת הפירוט הנדרשת, הן רשימות מלאות.

עוד אני נאלץ לקבוע, בצער, כי המאשימה בחרה ביוזעין שלא למלא אחר החלטת בית המשפט ולא הכינה רשימת חומר חקירה שעניינה בחומר עליו חלה תעודת חסיון, כפי שנקבע בהחלטות בית משפט זה מיום 27/2/13 ומיום 3/5/13.

נושאים פרטניים:

במסגרת הדיון בפני טענות הצדדים בנוגע לשתי אסופות מסמכים.

יומן המ"ט - הצדדים חלוקים על זכות הסנגורים לעיין במסמכים המכונים "יומן מ"ט". בית המשפט עיין במסמך. אציין כי באופן בו ערוכים המסמכים חלק מהכתוב בכתב יד לא ברור לי. ממילא גם לא ידוע האם זה היומן המלא או החלקי. בכל מקרה היומן מתאר את ההיבטים הטכניים של פעולות החקירה דהיינו - האם צולמה החקירה, האם הוקלטה וכד'. אם כן - מי הקליט. האם קיים תיעוד וכד'. מתוך היומן ניתן ללמוד האם אמורה להיות קלטת של החקירה (חזותית או קול בלבד) וכד'. בכפוף להוצאת תעודת חסיון, ככל שמדובר על שיטות חקירה חסויות, אינני רואה מדוע לא יגולה חומר זה לסנגורים ויהווה עבורם כלי עזר לאיתור חומרי חקירה ובעיקר תיעוד של חקירות. קלסר התכתבות עם נציגי המאשימה בסין - במסגרת פרשה זו נעשתה, עד כמה שניתן להבין מהחומר שהועבר לעיוני ומטיעוני הצדדים, בקשה לחיקור דין ולסיוע משפטי מגורמי הממשל בסין. מדינת ישראל פנתה או התכוונה לפנות לגורמים מקבילים בסין בבקשה לסייע בביצוע פעולות חקירה בסין (בקשה לסיוע משפטי ולחיקור דין בסין). במסגרת זו הוחלפו מכתבים רבים בין גורמי משרד המשפטים, משרד החוץ ונציגי המכס בשגרירות ישראל בסין. עיקר הקלסר רב המסמכים שהוצג לעיוני הוא בגדר של התכתבות פנימית שאין מקום להעבירה לעיון הסנגורים. עם זאת אציין כי מההתכתבות הפנימית עולה כי ככל הנראה הייתה מחלוקת עם הגורמים בסין בנוגע להתחייבות של ישראל להדדיות בעזרה המשפטית ולא ברור האם נושא ההדדיות העולה במכתבים כנושא מרכזי במגעים הם הגורמים בסין קשור לפרשה זו או לפרשות אחרות שיתכן ולסינים יש בהן עניין.

עוד יצוין כי בין המסמכים הרבים גם טיוטה של בקשה מפורטת לחיקור דין בסין או לקבלת סיוע בחקירת גורמים שונים בסין. כפי שנמסר ע"י ב"כ המאשימה בדיון בפני ככל הנראה לא התקבלה תשובה מהגורמים המוסמכים בסין ופעולת החקירה לא בוצעה. עם זאת נראה כי עצם הפניה ובעיקר אותם גורמים שהמדינה ביקשה לחקור צריכים להיות ידועים לסנגורים (למעט אם קיים חסיון בעניין זה).

אבהיר ואדגיש כי ההתכתבות עצמה היא בגדר של מסמכים פנימיים שאין צורך להעבירם לעיון ההגנה ואולם סבור אני כי הנאשמים זכאים לדעת את תמצית הבקשה שנשלחה או שאמורה הייתה להישלח לגורמי הממשל בסין בכל הנוגע לזהות הגופים שהמדינה סברה כי יש לחקור בעניינם של הנאשמים, כאשר יש להבהיר האם בסופו של יום נחקרו אותם גורמים והאם תוצרי החקירה, ככל שבוצעה, קיימים בחומר החקירה (והכל בכפוף לחסיון, ככל שקיים בנושא זה).

אשר על כן אני דוחה את הבקשה לעיון בהתכתבויות הפנימיות של גורמי החקירה בארץ עם נציגות ישראל בסין. אני מורה למאשימה למסור לסנגורים הבהרה בדרך של פראפראזה בנוגע לטיב החקירה שהתבקשה בסין, האם בוצעה ואם כן - מה היו תוצריה (ככל שהיו ושאינם חוסים תחת תעודת חסיון).

אעיר, בשולי האמור, כי החלטתי זו מתייחסת להתכתבות ענפה בשפה העברית וכן למסמכים וטיוטות של מסמכים שנערכו בשפה האנגלית ושמצויים בקלסר שהועבר לעיוני. בין המסמכים הרבים שבקלסר מצאתי גם כמה מסמכים הכתובים בשפה הסינית. לצערי, אינני שולט בשפה זו. ראוי כי באות כוח המאשימה יבקשו תרגום של מסמכים אלו ויבחנו האם יש במסמכים אלו דבר הרלוונטי להגנת הנאשמים.

סיכום:

בסיכומי של דבר ובהמשך להחלטות שאוזכרו לעיל וכל שנאמר בהחלטה זו אני מורה כדלקמן:
אני מורה כי תימסר הצהרה ע"י גורמי החקירה שיבהירו כי כל החומר שנאסף במסגרת חקירה זו נמסר לידי באות כוח המאשימה. הצהרה זו נדרשת מאחר ועל פי הצהרת ב"כ המאשימה עצמה לא ברור כי כל החומר בידיהן. ההצהרה שתהיה חתומה ע"י הגורם המוסמך שהיה ממונה על החקירה תימסר לבאות כוח המאשימה עד לא יאוחר מיום 15/10/13. באות כוח המאשימה ידווח לסנגורים ולבית המשפט אם קיבלו לידיהן הצהרה כאמור.
מובן כי לאחר קבלת ההצהרה, ומאחר ועד היום לא מולאו במלואן החלטות בית משפט זה בנוגע לרשימת חומר חקירה, הכל כפי שפורט לעיל, יש לבצע את ההחלטות שניתנו זה מכבר לאלתר וללא דיחוי.
בכל הנוגע לנושאים הפרטניים שנדונו לעיל (יומני המ"ט וחומר ההתכתבות עם גורמי המכס בסין) יש לפעול בהתאם למפורט לעיל.

אין צורך לומר כי העובדה שבית משפט זה נדרש שוב ושוב לחזור וליתן החלטה שאינה מבוצעת כנדרש (ככל הנראה שלא באשמת באות כוח המאשימה) משבשת את ניהולו התקין של ההליך העיקרי בבירור דינם של נאשמים. יתכן אף שעובדות אלו יצמיחו טענות במסגרת ההליך העיקרי. ניתן היה לחסוך כל זאת בדרך של ניהול ההליך בצורה תקינה, ובהתאם להוראות החוק. צר לי שיש לומר דברים אלו בצורה ברורה ואין אלא לקוות שמכאן ואילך יבוצעו הדברים כנדרש.

יש לשלוח החלטה זו לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, כ"ה תשרי תשע"ד, 29 ספטמבר 2013, בהעדר הצדדים.